

EUROPA-NÆVNETS ÅRSRAPPORT 2015

Indledning

2015 var et begivenhedsrigt år for Europa-Nævnet med gennemførelse af to konferencer, 2 informationsmøder for tilskudsmodtagere, møde med Europaudvalgets formandskab, udgivelse af treårsberetning og fordeling af en ekstra tilskudspulje til information og debat om retsforbeholdet.

Desuden blev nævnets beskikkelse forlænget med et halvt år. Europa-Nævnet var beskikket fra 1. juni 2012 til og med 31. maj 2015, men da nævnets tilskud på finansloven for 2016 og frem skulle forhandles i efteråret, valgte ministeren at udskyde udpegning af et nyt nævn. I stedet blev det siddende nævn forlænget til og med 31. december 2015.

Nævnets sammensætning

Europa-Nævnet beskikkes efter indstilling af de fem største partier i Folketinget. Formanden udpeges af kulturministeren blandt de indstillede, og nævnet vælger en næstformand blandt medlemmerne.

Nævnet bestod i 2015 af:

Anne-Marie Meldgaard - formand (S)

Marcus Schmidt – næstformand (DF)

Per Bisgaard (V)

Sanne Bjørn (RV)

Anne-Mette Wehmüller (SF)

Regelgrundlag

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterier for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser. Nedenstående udgjorde i 2015 Europa-Nævnets regelgrundlag:

- Finanslovskonto 21.51.01.40
- Tekstanmærkninger nr. 200. ad 21.51.01
- Bekendtgørelse nr. 1087 af 18. november 2008 om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- Bekendtgørelse nr. 192 af 9. marts 2011 om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til debat og oplysning i Danmark om Europa
- Bekendtgørelse nr. 200 af 9. marts 2011 om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

Der blev i 2015 ikke ændret i nævnets regelgrundlag.

I slutningen af 2012 trådte finansministeriets cirkulære om indefrysning af statens restmidler i kraft. Ifølge reglerne indefrysnes tiloversblevne tilskudsmidler, der dermed ikke umiddelbart kan overføres fra et tilskudsår til det næste. For nævnet betyder det, at de midler, der frigives fra projekter, der ikke afvikles efter planen, ikke kan overføres til fordeling efterfølgende tilskudsår, som anført i tekstanmærkningen.

Ordinære tilskud 2015

Europa-Nævnets bevilling i 2015 var på 20,4 mio. kr., hvoraf 18,6 mio. kr. blev fordelt til oplysningsprojekter om Europa, mens 1,8 mio. kr. gik til administration.

Finansministeriet udmeldte i maj 2015 en dispositionsbegrænsning, som for Europa-Nævnet betød at tilskuddet i 2015 til fordeling til oplysningsaktiviteter blev 200.000 kr. mindre end bevilget på finansloven – altså 18,4 mio.kr. Til gengæld var der et stort tilbageløb fra aktiviteter, der ikke blev gennemført, hvoraf det var muligt at genanvende 474.636 kr. til nye projekter i de ordinære ansøgningsrunder.

De enkelte puljer og fordelingen af bevillingen på puljerne beskrives i detaljer nedenfor.

Tilskudsmodtagerne får tilskud fra 4 puljer, hvoraf der i 3 af puljerne (Partipuljen, Pulje A og Pulje B) ydes tilskud for en 3-årig periode. En ny treårig periode startede 1. januar 2015.

Ansøgningsrunden for disse 3-årige tilskud i perioden 2015-2017 blev afholdt i efteråret 2014 og afgørelserne meddelt medio december 2014. Tilskuddene bliver givet under forudsætning af finanslovens vedtagelse og tilskuddets optagelse på finansloven i 2016 samt 2017. Nævnet fordelte ikke de fulde beløb afsat til pulje A og B i perioden 2015-2017, se tabel 1. Tiloversblevne midler i Pulje A og B skal ifølge tekstanmærkningerne i finansloven fordeles i Pulje C, se tabel 2.

I den fjerde pulje, Pulje C blev der afholdt to ansøgningsrunder for tilskud til projekter, der blev gennemført i 2015. I første ansøgningsrunde, som blev afholdt i efteråret 2014, og som vedrørte oplysningsaktiviteter i hele 2015, blev ca. 2,2 mio. kr. fordelt. I 2. ansøgningsrunde, der vedrørte aktiviteter i 2. halvdel af 2015, blev den resterende del af bevillingen samt tilbageløb fra afsluttede projekter fra 1. januar til 1. april 2015 og overførte tilskudsmidler fra Pulje A og B fordelt til Pulje C ansøgere. Se tabel 2.

Tabel 1. Oversigt over fordeling af bevilling i 2015 på puljer

	Antal bevil- linger	Samlet for- delt bevil- ling, kr.	Finanslovsbevilling 2015, kr.
Partipuljen	9	7.599.999	7.600.000
Pulje A	4	3.120.833	3.200.000
Pulje B	10	3.400.000	3.700.000
Pulje C	76	4.753.803	4.100.000
Dispositionsbegrænsning			-200.000
I alt		18.874.635	18.400.000

Udover at tiloversblevne midler i Pulje A og Pulje B overføres til fordeling i Pulje C, kan tilbage- løb af tilskud, der ikke anvendes til de bevilgede projektaktiviteter, genanvendes til nye tilsagn, jf. ovenfor. Derfor er forbruget til bevillinger 474.635 kr. højere end årets finanslovs- bevilling.

Tabel 2. Oversigt over økonomi i Pulje C 2015

Bevilling på Finanslov 2015	4.100.000
Overført fra Pulje A	79.167
Overført fra Pulje B	300.000
Forbrugt tilbageb 2015	474.636
Dispositionsbegrænsning	200.000
I alt til fordeling 2015	4.753.803
Tilsagn i 1. runde	2.246.311
Tilsagn i 2. runde	2.507.492
I alt bevilgede tilskud 2015	4.753.803

Partipuljen

Partipuljen kan søges af partier og bevægelser valgt ind i Folketinget eller Europa-Parlamentet. I 2015 trådte en ny 3-årig bevillingsperiode i kraft for 2015-2017.

Tabel 2. Fordeling af tilskud i partipuljen 2015-2017

Parti/Bevægelse	Tilskud 2015	I alt 2015-017
Dansk Folkeparti	1.381.275	4.143.826
Det Konservative Folkeparti	592.828	1.778.485
Enhedslisten	456.194	1.368.582
Liberal Alliance	412.516	1.237.548
Radikale Venstre	723.863	2.171.589
Socialdemokraterne	1.550.388	4.651.164
Socialistisk Folkeparti	651.066	1.953.198
Venstre	1.355.516	4.066.548
Folkebevægelsen mod EU	476.353	1.429.060
I alt Partipuljen	7.599.999	22.800.000

Pulje A

Organisationer der har oplysning om Europa som hovedformål søger tilskud gennem Pulje A. I 2015 trådte en ny 3-årig bevillingsperiode i kraft for 2015-2017.

Bevillingen for pulje A for perioden blev fordelt til de fire organisationer, som opfylder kriterierne, og som alle havde søgt om tilskud.

Tabel 3. Fordeling af tilskud i pulje A 2015-2017

Pulje A	Tilskud 2015	I alt 2015 - 2017
Den Danske Europabevægelse	1.050.333	3.151.000
Fagbevægelsen mod Unionen	266.667	800.000
Nyt Europa	750.000	2.250.000
Oplysningsforbundet DEO	1.053.833	3.161.500
I alt pulje A	3.120.833	9.362.500

Pulje B

Organisationer, der har Europa som delformål, søger tilskud fra Pulje B. Også for Pulje B-tilskudsmodtagere trådte en ny 3-årig bevillingsperiode i kraft i 2015 for perioden 2015-2017.

Tabel 4. Fordeling af tilskud i pulje B 2015-2017

Pulje B	Tilskud 2015	I alt 2015 - 2017
AOF Danmark	475.000	1.425.000
NOAH	225.000	675.000
Det Økologiske Råd	233.333	700.000
Efterskoleforeningen	373.333	1.120.000
FIC	580.000	1.740.000
Folkehøjskolernes Forening	183.333	550.000
Forbrugerrådet Tænk	351.667	1.055.000
INFORSE-Europe	271.667	815.000
Liberalt oplysningsforbund LOF	354.667	1.064.000
Socialpolitisk Forening	352.000	1.056.000
I alt Pulje B	3.400.000	10.200.000

Pulje C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer og privatpersoner kan søge om tilskud fra puljen, der i modsætning til de øvrige puljer, ikke tildes for en treårig periode. Projekterne skal gennemføres inden for tilskudsåret. Tilskud ydes efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året.

Tabel 5. Ansøgninger og tilsagn i pulje C fordelt på ansøgningsrunder i 2015

2015	Antal ansøgere	Samlede projektbudgetter i ansøgningerne i kr.	Ansøgt beløb i kr.	Bevilget beløb i kr.	Antal tilsagn	Gennemsnitligt tilskud i kr.
1.runde	79	22.823.415	10.932.238	2.246.311	36	62.398
2.runde	71	21.755.673	8.700.726	2.507.492	40	62.687
I alt	150	44.579.088	19.632.964	4.753.803	76	62.550

Tilskud fra Pulje C kan søges til eksempelvis debattmøder, konferencer, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale, produktion af TV- og radioprogrammer, etablering af webinarer og andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

Tabel 6. Fordeling af ansøgninger på typer af projekter i 2015

Type	Antal ansøgninger	Antal afslag	Antal tilsagn	Tilskud i alt i kategorien
Arrangementer mv.	30	16	14	856.500
Radio/TV	63	29	34	1.873.433
WEB	25	11	14	1.027.870
Publikationer mv.	21	13	8	597.000
Andet	11	5	6	399.000
I alt	150	74	76	4.753.803

Ekstra oplysningsaktivitet i 2015 - Retsforbeholdspuljen

Forud for folkeafstemningen den 3. december 2015 om ændring af retsforbeholdet til en tilvalgsordning fik Europa-Nævnet til opgave at fordele 15 mio. kr. til oplysning og debat om afstemningstemaet. Midlerne blev bevilget på aktstykke nr. 152 af 24. august 2015 og administreret i henhold hertil.

Midlerne blev udmøntet gennem to puljer. Europa-Nævnet offentliggjorde ansøgningsrunden den 24. august 2015. Ansøgningsfristen var den 8. september 2015 og puljen blev fordelt på nævnets møde 23. september 2015. Alle afgørelser var meddelt 25. september 2015.

Tidsplanen var presset og bevilgede projekter skulle gennemføres i et forceret tempo for at nå at få effekt før valget 3. december.

Partier og bevægelser

Der var i aktstykket afsat 5 mio. kr. til partiernes debat- og informationskampagner. Nævnet modtog 10 ansøgninger fra partier i Folketinget og Folkebevægelsen mod EU. Bevillingen af tilskud er sket efter ansøgning, og tilskudsmidlerne er fordelt i henhold til fordelingsnøglen anført i aktstykket, som fordelte puljen ligeligt til ja- og nej-siden.

Øvrige ansøgere

I aktstykket var der tillige afsat 10 mio. kr. til fordeling efter ansøgning fra bl.a. private og organisationer.

Nævnet fik på trods af den knappe tidsplan 103 rettidige ansøgninger, der i alt ansøgte om 24.106.319 kr.

69 ansøgere fik tilskud på i alt 9.999.543 kr., mens 34 ansøgere fik afslag.

Nævnet har i afgørelserne lagt mest vægt på spredning og gennemslagskraft i de ansøgte aktiviteter, samt om målgruppen var bred eller ny. Desuden har nævnet i vidt omfang lagt vægt på, om aktiviteterne er offentlige og for alle. Desuden har nævnet tilstræbt en geografisk spredning af aktiviteterne.

De største tilskud er givet til Oplysningsforbundet Demokrati i Europa (DEO) som har fået 1.5 mio. kr. til at producere og husstandsomdele en avis med fakta, partiernes holdninger og holdninger fra en række organisationer. Hertil har Den Danske Europabevægelse fået 1 mio. kr. til bl.a. at føre en kampagnestafet gennem 100 byer.

Europa-Nævnets initiativer i 2015

Europa-Nævnet afholdt informationsmøder om vilkår for brug af tilskudsmidler, regler for regnskaber og nye procedurer for tilskudsmodtagerne i Partipuljen den 4. februar og for tilskudsmodtagerne i Pulje A og B den 28. oktober 2015. Møderne var højt prioriterede af tilskudsmodtagerne, der stort set alle deltog og udtrykte stor tilfredshed.

Den 3. februar 2015 mødtes formandskaberne for Europa-Nævnet og Folketingets Europaudvalg. Eva Kjer Hansen og Morten Bødskov blev orienteret om Europa-Nævnets oplysningsarbejde af Anne-Marie Meldgaard og Marcus Schmidt. Europaudvalgets formandskab udtrykte anerkendelse af de opstramninger, som nævnet havde foretaget i regler og procedurer i beskikkelsesperioden. Desuden blev fremtidige oplysningsudfordringer adresseret.

Nævnet har i årene 2012 - 2014 deltaget i Folkemødet Bornholm for at skabe opmærksomhed omkring midlerne og de projekter, der får tilskud, men efter evaluering af udbyttet i 2014, besluttede nævnet ikke at deltage i Folkemødet i 2015. Oprindeligt så nævnet Bornholm som en god platform til at udbygge og opsøge relationer til og mellem relevante samarbejdspartnere på europaområdet, men Folkemødet skiftede karakter, og allerede i 2013 droppede nævnet at have egen stand og arrangementer, da der er skarp konkurrence om Folkemødets gæster. I 2014 viste det sig desuden vanskeligt uformelt at formidle vigtigheden af, at der er fokus på det europæiske område i de politiske debatter også mellem folkeafstemninger og valg.

Nævnet ønskede i stedet at prioritere indsætter for en større geografisk spredning af oplysningsaktiviteterne gennem et oplysningsarrangement i Jylland, som kunne skabe opmærk-

somhed omkring tilskudsmuligheder og projekter. Desuden fortsatte nævnet med særligt at annoncere ansøgningsrunder i en række lokale og regionale dagblade.

Den brede annoncering resulterede i alt i at 38 nye ansøgere, der ikke tidligere har fået tilskud, indkom med ansøgninger i 2015. Af de 38 nye ansøgere kom 23 fra København og omegn, 12 fra Jylland og 3 fra Fyn og øerne.

Effekten af arrangementet i Jylland kan først spores i ansøgningsrunden for 2016, som løb fra medio september 2015.

Oplysningsarrangement i Århus

For at opnå den ønskede større geografiske spredning og nå såvel store landsdækkende som små lokale projektmagere lokaliseret i alle dele af landet, afprøvede nævnet i 2015 om oplysningsarrangementer uden for København giver flere initiativer i andre dele af landet. Nævnet afholdt arrangement i Aarhus 28. maj med fokus på den gode ansøgning, gode formidlingsformer og spredning.

Stine Bosse, formand i Europabevægelsen talte inspirerende om Europaoplysning via kommunikation gennem netværk med udgangspunkt i Netværket kvinder og Europa. Søren Wintther Lundby, direktør i Nyt Europa holdt oplæg om bevidste afsenderstrategier, bl.a. har Nyt Europa en ny strategi, hvor der satses på globale unge talenter, der mødes.

Anne Birkelund, Dansk Erhverv inspirerede deltagerne med erfaringer om sociale medier som redskab til oplysning og dialog i forbindelse med et oplysningsprojekt om patentdomstolen. De unge entusiastiske redaktører fra Brain Gain Group, Tobias Ankjær Jeppesen og Mathias Lund Schjøtz forklarede nærmere, hvordan tilhørerne kunne nå unge som målgruppe.

Desuden oplyste Inger Frydendahl fra Europa-Nævnets sekretariat om tilskudsbetingelser og kunsten at lykkes med en ansøgning. Der blev endeligt netværket og skabt nye kontakter gennem tre caféer om henholdsvis a) bevidst strategi for at nå målgruppen, b) sociale medier som redskab til oplysning og dialog samt c) unge som målgruppe.

Erfaringskonferencen i København

Den 3. september 2015 afholdt nævnet årets erfaringskonference på H. C. Andersens Boulevard i Kulturstyrelsen. Erfaringskonferencen har været afholdt siden 2011, og er blevet til ud fra et ønske fra tilskudsmodtagerne om at etablere et forum for videndeling og erfaringsudveksling.

Arrangementet formål var at give indspil til, hvordan vi udnytter momentum bedst muligt i oplysningens og EU-debattens tjeneste efter at forskellige forhold som bl.a. ny sammensætning i Folketinget, flygtningekrisen og Ruslands skærpede udenrigspolitik har fået EU højere på den offentlige dagsorden. Med folkeafstemningen om retsforbeholdet i vente fokuserede konferencen desuden på forskelle i formidlingen af den daglige vedvarende EU-oplysning og de kortvarige kampagner.

Kulturminister Bertel Haarder åbnede konference med et oplæg om at debattere EU på et oplyst grundlag.

Dagens hovedindlæg blev leveret af Hans Martens, tidligere direktør i tænketanken European Policy Center, nu seniorrådgiver i Tænketanken Europa. Hans Martens redegjorde for, hvordan EU spiller ind i vores hverdag.

Silke Bock, der var dagens moderator, faciliterede en debat mellem chefredaktør for Altin-get.dk Rasmus Nielsen og formand for Nyt Europa, Steen Gade om nye medier og nye måder at formidle EU-oplysning.

Forskningsvinklen blev formidlet af Sine Nørholm Just, der forsker i meningsdannelse om EU ved CBS. Sine tog afsæt i den aktuelle politiske kommunikation og offentlige debat om retsforbeholdet og trak paralleller til lignende tilfælde af offentlig meningsdannelse.

Erfaringer fra projekter blev formidlet dels gennem oplæg af Christine Bille, Europabevægelsen, som fortalte om projektet Nye stemmer – andre øjne samt af Jakob Clausager Jensen, Efterskoleforeningen om projektet Europaparlamentsvalget 2014 – Europas Unge, dels gennem styrede cafe-samtaler. Der var generelt stor tilfredshed med arrangementet.

Fremtidige udfordringer og tiltag

Europa-Nævnet efterlyser ansøgninger fra hele landet. Ca. 65 % af ansøgningerne kommer fra København og omegn.

Ved hver ansøgningsrunde er mellem 35-45 % nye ansøgere, men ca. 60-70 % af de nye ansøgere kommer også fra København, selv om nævnet laver særlige tiltag for at få flere ansøgere fra provinsen.

At ansøgeren kommer fra København betyder imidlertid ikke, at oplysningstiltaget også retter sig mod København og omegn. Kun knapt 20 % af de ansøgte aktiviteter retter sig mod københavnere, mens 64-67 % er landsdækkende aktiviteter.

Nævnet er dog meget opmærksom på så vidt muligt at nå alle geografiske områder med støtte midler. Kvaliteten af ansøgningen skal imidlertid først og fremmest være i orden og prioriteringskriterierne bestemt i bekendtgørelsen skal være opfyldt.

Bekendtgørelserne for nævnets virke og for tilskud til oplysning og debat i Danmark om Europa vil være under revidering i 2016 med henblik på ikrafttræden fra 2017. Kulturministeren fastsætter reglerne for tilskuddene fra Partipuljen, samt Pulje A og B efter indstilling fra Europa-Nævnet. I den forbindelse vil Europa-Nævnet gennemgå alle regler og procedurer med henblik på videreudvikling og effektivisering.

I 2016 vil Europa-Nævnet afholde 2 ansøgningsrunder i Pulje C og den årlige erfaringskonference den 14. september 2016. Det nye nævn tager desuden på studietur til Bruxelles.

-o0o-